

KONTAKT

med FSDB

Förbundet Sveriges Dövblinda ● Årgång 34 ● Oktober 2011 ● Nr 5

Hörselorganisationerna sprider sitt budskap

- FSDB och DBU på plats i Almedalen**
- Full fart på FSDB:s skåningar!**
- PTS efterlyser smarta lösningar**

Innehåll

Full fart på FSDB:s skåningar!.....	sid 3
Information från den nybildade IT-gruppen.....	sid 7
Gratis nummerupplysning i mobilen.....	sid 8
PTS söker smarta lösningar.....	sid 9
Ordförande har ordet.....	sid 10
På gång i FSDB.....	sid 13
FSDB och DBU på plats i Almedalen.....	sid 14
Fler intryck från Almedalsveckan.....	sid 16
Utbetalning för egna utlägg.....	sid 18
Adressändringar.....	sid 18
Stöd Mama Magnus!.....	sid 18
Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.....	sid 16
Ny europeisk sportfederation för personer med dövblindhet.....	sid 21
EDBU-möte i Sverige.....	sid 21
Tips på aktiviteter:.....	sid 23
- Seniorboendet i Hässelby gård.....	sid 23
- Aktiveringskurser.....	sid 23
- FSDB:s familjevecka 2012.....	sid 24
- Europeisk rehabiliterings- och kulturvecka.....	sid 25
DBU-sidan:.....	sid 26
- Malin Lindén har ordet.....	sid 26
Är du trött på okunskap och dåliga attityder?.....	sid 27
WFDB 10 år.....	sid 27
Regionala föreningar:.....	sid 28
- FSDB Jönköping.....	sid 28
- FSDB Väst.....	sid 29

Full fart på FSDB:s skåningar!

FSDB har tolv regionala föreningar. En av de största är FSDB Skåne. Med ordförande Arne Lorentzson i spetsen arbetar de tillsammans för att bryta isolering och skapa bättre livsvillkor för medlemmarna.

Dövblindhet påverkar hela livssituationen och det finns många viktiga frågor att arbeta med. Samtliga av FSDB:s regionala föreningar arbetar intensivt för att på olika sätt förbättra villkoren.

FSDB Skåne bildades redan 1989. Sedan ett och ett halvt år är det Arne Lorentzson som är föreningens ordförande. Arne är van att ha många bollar i luften och denna dag befinner han sig i SRF-huset i Enskede. Arne ingår i förbundets IT-grupp som har ett inbokat möte. I samband med frukosten lyckas han också hinna med att ställa upp på en intervju.

Arne har Usher syndrom typ 2. Han använder hörapparater på båda öronen. Hörseln har trots allt klarat sig ganska bra genom åren och i tyst och lugn miljö kan Arne uppfatta vad som sägs. Synen däremot har gradvis försämrats. Synfältet har krympt och idag ser han bara kontraster.

Arne Lorentzson

- Jag har varit medlem i FSDB sedan 91. När jag deltog på min första Idé-konferens kände jag att jag hade hittat hem till rätt hamn, berättar Arne.

Precis som Arne, kommunicerar de flesta av FSDB Skånes medlemmar med talad svenska. Några använder också visuellt eller taktilt teckenspråk. Många har varit medlemmar länge och är i 50-70 årsåldern. Arne berättar att det är särskilt svårt att hitta och värva yngre medlemmar.

I FSDB Skåne hjälps alla åt för att stötta varandra. En viktig styrka är

En av många roliga aktiviteter

att det finns en grupp medlemmar som är väldigt engagerade. Arne betonar också en annan viktig styrka:

- Vår kanslist Peter Lundgren är en riktig eldsjäl och han håller i många trådar. Han är en klippa och utan honom hade vi aldrig kunnat ha den verksamhet som vi har idag! Sedan har vi duktiga medarbetare i styrelsen som alla gör ett fantastiskt arbete!

Ingen ska behöva vara ensam

För den som varken ser eller hör bra kan det vara lätt att bli isolerad. Flera medlemmar med dövblind-

het lever utan familj. Arne brinner för att försöka bidra till att ge så många som möjligt bra livskvalitet.

- Vår högsta prioritet är att bryta isolering. Ingen ska behöva sitta ensam hemma. Vi satsar på aktiviteter både på vardagar och på helger. Styrelsen försöker att alltid vara lyhörd och två gånger om året har vi medlemsmöten och stämmer av vilka önskemål som finns, säger Arne.

Det är viktigt att få så många som möjligt att engagera sig och inom FSDB Skåne finns flera arbetsgrupper. Varje år anordnas till exempel utflykter, informationsträffar och en bussresa till Tyskland. Olika former av friskvård är populärt och en återkommande aktivitet är bowling. Det finns också uppde-

lade aktiviteter för män och kvinnor. Kvinnorna tillverkar smycken, har yogaövningar och färganalys. Männerna bowlar och har kört bil på motorbana.

Några gånger har FSDB Skåne samarbetat med FSDB Öst (som omfattar de tre länen Blekinge, Kalmar och Kronoberg). Senast i somras hade de två föreningarna en friskvårdshelg i Furuboda. Då var det bland annat lekar, bad i pool och paddling i kanoter. Deltagarna fick också prova på att åka fyrhjuliga motorcyklar och en omgjord Volvo 240 Cab.

Ett tips för att locka fler att delta kan vara att ha några aktiviteter som är helt gratis eller åtminstone nästan gratis. Man kan t ex promenera eller gå stavgång. Ibland är det svårt att få tolkar till aktiviteter. När det dyker upp hinder så försöker styrelsen att lösa situationen så gott det går. Vid några tillfällen har föreningen fått hjälp av tolkelever från Önnestads folkhögskola.

Målmedveten kamp för bättre livsvillkor

Arne bor i Oxie som ligger ungefär 10 km sydost om centrala Malmö. Arne är ganska säker på att han är

Arne med sin fru Lena

den enda personen med dövblindhet bland Oxies ca 11 000 invånare.

De senaste sju åren har Arne varit förtidspensionär. Tidigare arbetade han som elektronikmontör i 17 år, på en vapenfirma i ett år och senare både som utbildare och ordförande för Föreningen Frukträdets. De erbjöd till exempel individuella utbildningar till personer med dövblindhet som hade fått datorer ordinerade som texttelefoner. Arne har alltid tyckt om att lära ut och ibland saknar han sitt gamla jobb.

- Man träffade så många härliga människor, säger Arne.

Arnes fru Lena är ett stort stöd i livet och de har mycket roligt tillsammans. De tycker om att resa och de har tre pojkar varav den gemensamma är yngst på 24 år.

Mysan med sin valp Cosby

Arne ler och säger:

- Vi har en liten vit hund som heter Mysan. Hon är elva år och av rasen Bichon friséé. Mysan är nästan som en liten dotter!

Arnes leende blir ännu bredare när han minns en tidigare händelse:

- Mysan var med på Aktiveringskurs i Mullsjö. Plötsligt överraskade hon alla när hon födde en valp! Vi hade ju ingen aning om att Mysan hade gått i väntans tider... Den lilla valpen döpte vi sedan till Cosby (efter en amerikansk TV-serie som handlar om en stor familj).

Idag är det tyvärr ingen självklarhet att få tillgång till det stöd som samhället kan erbjuda. Ekonomin styr och det finns dessutom en stor okunskap.

Arne själv har också kämpat under åren. Om och om igen har han fått förklara sina behov. Idag har han till exempel datorhjälpmedel,

vit käpp och ledsagning. Han är mycket intresserad av teknik och är säker på att den fortsatta utvecklingen av mobiltelefoner kommer att betyda mycket för personer med dövblindhet.

I Skåne finns 33 kommuner och det är omöjligt att arbeta lika mycket i alla kommuner. Föreningen prioriterar därför de konkreta frågor som dyker upp, t ex när någon medlem hör av sig och ber om hjälp.

- Visst har vi mycket roligt tillsammans i FSDB Skåne, men vi arbetar också målmedvetet för att faktiskt förbättra livsvillkoren, säger Arne.

FSDB Skåne har ett nära samarbete med Dövblindteamet i Region Skåne. Föreningen deltar också med representanter i flera brukarråd (t ex för tolkfrågor, synfrågor och hörselfrågor). FSDB Skåne har även ombud bland annat i HISO (Handikappidrottens samarbetsorganisation Malmö), HSO Skåne och ABF Malmö.

- Mina egna tre hjärtefrågor är LSS Tillgänglighet och framför allt IT, säger Arne.

Arne sitter t ex med i styrelsen för Tillgänglighetsgruppen i Malmö (mer info finns på www.tillganglighetsgruppen.se).

Ibland kommer nya lösningar som inte är tillgängliga för alla. Ett exempel är att allt fler använder sig av så kallade touchskärmar (pek-skärmar). Det är inte lätt att t ex köpa biljetter i en automat med pekskärm när man inte ser var man ska trycka.

I somras, närmare bestämt den fjärde juni, anordnades Marschen för tillgänglighet (mer info finns på www.marschen.se) i över 30 städer. Det var det nionde året i rad som marschen anordnades och FSDB Skåne deltog för första gången.

- Det var mycket lyckat och vi kommer troligen att delta även nästa år. Jag hoppas att andra regionala FSDB-föreningar också kommer att satsa på marschen i sina hemstäder.

Arne har som vanligt många bol-lar i luften och han skyndar iväg tillsammans med Lena för att hinna förbereda sig en kort stund inför IT-gruppens möte.

- Hälsa alla jag känner runt om i landet, ropar Arne innan han försvinner runt hörnet.

Information från den nybildade IT-gruppen

På kongressen i Göteborg bifölls Stig Ohlsons motion att FSDB skulle bilda en IT-grupp. IT-gruppens uppdrag är att se över hela IT-området, allt från telefoni till dator.

IT har utvecklats otroligt mycket på 10 år! Vi behöver förbättra och dra nytta av det som finns idag men framför allt måste vi vara förberedda på att IT i framtiden kommer att utvecklas lika fort! Det är ett enormt område och det blir en stor utmaning för FSDB!

Under sommaren har flera medlemmar varit intresserade att vara med i IT-gruppen vilket visar stort engagemang för IT-frågan. Styrelsen har utsett fem personer till gruppen:

- Jane Eriksen
- Stig Ohlsson
- Arne Lorentzson
- Anne-Maj, handläggare
- Klas Nelfelt, sammankallande.

Vi fem hade vårt första möte den 21 september. Före mötet hade vi

gjort en undersökning där vi kontaktade de medlemmar som använder tp44 med frågor om deras datavana. Det är för att IT-gruppen ska få en bra utgångspunkt och ha en bild av hur det ser ut idag hos medlemmarna.

Till er som har fått mail från oss och inte har svarat är vi tacksamma om ni kan svara på vårt mail så underlättar det vårt arbete att få fram en tydligare bild.

På mötet pratade vi bla om:

- Hur vi ska arbeta med IT-frågan
- Situationen med den gamla databasen TP44/TPNova
- Det nya forumet
- Post och Telestyrelsens innovationstävling (mer information om tävlingen finns i separat annons.)

Det finns så många saker som är viktiga att arbeta med, men det är

omöjligt att göra allting samtidigt. Därför prioriterar vi just nu:

- Att arbeta med det nya forum som ska ersätta databasen TP44/TPNova
- Att se över den nya tekniken, tex smartphone och surfplatta, som vi tror kommer att vara viktiga hjälpmedel i framtiden.
- Att utöka samverkan med NKC (Nationellt kunskapscentret) och andra aktörer som arbetar med IT-frågor.
- Utbildning inom IT-området.

Nästa möte blir den 7 november. Några av oss i gruppen kommer dessutom att vara med på FSDB:s höstträff i november och vi ser fram emot att träffa deltagarna för att prata om IT-frågan!

Klas Nelfelt

Gratis nummerupplysning i mobilen

Personer med synnedsättning kan ringa 118 400 för gratis nummerupplysning i mobiltelefonen. **Obs!** För gratis nummerupplysning på 118 400

krävs först en anmälan. Ring kundtjänst på 08 - 522 144 64. Mer info finns också på www.118800.se/118400

PTS söker smarta lösningar för personer med dövblindhet

INNOVATION
FÖR ALLA

Den 24 oktober startar Post- och telestyrelsen, PTS, en ny innovationstävling. Myndigheten söker då förslag på smarta kommunikationslösningar som ska kunna användas av personer med dövblindhet.

Sedan 2010 anordnar PTS innovationstävlingen "Innovation för alla" två gånger per år. Temat för den kommande tävlingen är Underlätta i vardagen för personer med dövblindhet.

– Genom tävlingen vill PTS bidra till att nya produkter och tjänster skapas. Vår förhoppning är att det kommer in bra förslag från företag, högskolor och forskningsinstitut som kan leda till stor nytta för personer med dövblindhet, säger Göran Marby, generaldirektör på PTS.

Projekten måste vara inom området elektronisk kommunikation eller post, som är de områden PTS ansvarar för. Förutom detta finns inga avgränsningar utan lösningarna kan röra livets alla aspekter. Senast den 2 december ska ansökningarna vara inne. De sökande som PTS utser som vinnare får finansiering med upp till cirka 1 850 000 kronor för genomför-

andet av sitt projekt. I april 2012 väntas projekten kunna starta.

PTS har tidigare avslutat två innovationstävlingar. De har haft tema Arbete & utbildning och Kultur & fritid och har sammanlagt finansierat 26 projekt. De första projekten har nyligen slutförts. Just nu pågår dessutom en tävling, med temat Handel & betalning för alla, som avslutas i början på nästa år.

Mer information:

www.pts.se/innovation

PTS kontakttelefon för innovationstävlingen, tel. 08-678 55 52, e-post: innovation@pts.se

Ordet innovation betyder förnyelse. En innovation är en ny idé för en sak, produkt eller tjänst.

Ordförande har ordet

Pontus Degsell

Från senaste styrelsemötet

Den 15-16 september hade vi i FSDB:s styrelse höstens första möte.

Prioriteringar

Vi diskuterade verksamhetsplanen och vilka områden som ska ha högst prioritet. Vi beslutade att prioritera följande fem områden:

1. Tolkfrågor (i första hand på samhällsnivå)
2. IT-frågor (på alla nivåer)
3. Skolfrågor (i första hand på samhällsnivå)
4. Omorganisation och arbete med den nya verksamhetsplanen (på organisationsnivå och på medlemsnivå)

5. Stadgefrågor och medlemskap (på organisationsnivå).

Nya stadgegruppen

Vi beslutade att stadgegruppen ska bestå av:

- Hans Lennart Kramer (samman kallande)
- Berit Jildenhed (handläggare)
- Linda Eriksson
- Arnold Keijser
- En representant för DBU
- En representant för Föräldrarådet.

Bidragsutskottet

BU fördelar bidrag från FSDB:s fonder enligt de ramar och regler som styrelsen har fastställt. Vi beslutade att BU ska bestå av Marie Lagerström, Klas Nelfelt och Siv Grönberg. Ordförande i BU är Marie Lagerström. Cecilia Strandell är adjungerad tjänsteman.

Nytt projekt

FSDB, HRF och SRF har ansökt om medel från Allmänna arvsfonden för ett projekt om syn- och hörselinstruktörer i samtliga kommuner. Syftet är att utveckla en ny utbildning för syn- och hörselinstruktörerna.

NKC:s styrelse

NKC (Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor) har förändrat sin organisation. Jag har blivit tillfrågad och tackat ja till att vara med i den nya styrelsen. Det är dock inte i egenskap av FSDB:s representant, utan som person, d v s brukare.

Personal

Helena Söderlund (FSDB:s kansli-
chef) har önskat avsäga sig sitt ansvar för personalfrågor. Från den 1 september 2011 har jag övertagit Helenas ansvar för personalfrågorna. Denna lösning är tillfällig och gäller fram till det första styrelsemötet 2012 då ett beslut bör tas om en mer permanent lösning.

Kerstin Möllers anställning som kunskapsutvecklare på 10 % har, från och med den 1 juni 2011, förlängts med ytterligare ett år.

WFDB:s världskonferens 2013

Tanken har varit att WFDB skulle ha sin världskonferens i Japan år 2013. Den japanska dövblindorganisationen har dock ändrat sig och vill istället ansvara för världskonferensen år 2017.

Diskussioner pågår om var världskonferensen 2013 ska äga rum. Ett förslag är att det blir på Filippinerna. Ingenting är ännu bestämt.

Mer information kommer snarast möjligt. FSDB hoppas att kunna arrangera någon form av gruppresan för de som är intresserade av att åka till världskonferensen.

Föräldrarrådet

Den 23-25 september hade FSDB:s föräldrarråd årsmöte och utbildningsdagar på Almåsa kursgård. På årsmötet valdes Marie Andersson till ny ordförande.

Den statliga tolktjänstutredningen

I september 2010 tillsattes en statlig tolktjänstutredning. I tolktjänstutredningens uppdrag ingår att kartlägga och analysera hur nuvarande reglering, finansiering, organisering och tillsyn av tolktjänst till personer med dövblindhet, barndomsdöva, vuxendöva och hörselskadade fungerar inom olika samhällsområden. Tolktjänstutredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 1 november 2011.

Tolktjänstutredningen har lämnat ett underlag som FSDB:s tolkarbetsgrupp har diskuterat. FSDB:s tolkgrupp består av Linda Eriksson, Siv Grönberg, Pontus Degsell från förbundsstyrelsen, Anne-Maj Magnström och Malin Eriksson från kansliet samt Berit Jildenhed

och Hans Lennart Kramer från de regionala föreningarna.

Linda Eriksson är FSDB:s representant i referensgruppen för tolktjänstutredningen. (DBU:s representant är Amanda Lindberg). På www.sou.gov.se/tolktjanst finns mer information om den pågående tolktjänstutredningen.

Nya strategi för funktionshinderspolitiken

I mitten av juni presenterade regeringen sin nya strategi för funktionshinderspolitiken. Strategin gäller femårsperioden 2011-2016. Syftet med strategin är att visa politikens inriktning med konkreta mål för samhällets insatser samt hur resultaten ska följas upp under de kommande fem åren.

Strategin handlar om inriktningen av insatserna inom följande nio prioriterade områden:

- Arbetsmarknadspolitik
- Socialpolitiken
- Utbildningspolitiken
- Transportpolitiken
- IT-politiken
- Ökad fysisk tillgänglighet
- Rättsväsendet
- Folkhälsopolitiken
- Kultur, medier och idrott.

Förutom de nio områdena har Konsumentverket också ett särskilt

ansvar för funktionshindersfrågor.

Den 24 augusti deltog jag och Kicki Nordström på lanseringskonferensen för strategin. Konferensen anordnades av Handisam (den myndighet som samordnar funktionshinderspolitiken). Barn- och äldreminister Maria Larsson presenterade innehållet i strategin.

Lika Unika

FSDB är en av de fem medlemsorganisationerna i samarbetsorganisationen Lika Unika. Jag och Kicki Nordström är med i styrelsen.

För oss i Lika Unika är det viktigt att samhället respekterar alla människors lika värde. Lika Unika vill vara med och påverka och agera för att alla kan vara med och delta i samhället. Detta oavsett om man har en funktionsnedsättning eller inte. Med mänskliga rättigheter som ledstjärna och verktyg verkar vi för att alla, även de med olika funktionsnedsättningar, fullt ut ska ha samma möjligheter och förutsättningar som alla andra medborgare i sitt vardagliga liv. Funktionsnedsättning eller inte, diagnos eller inte, barn som vuxen, kvinna som man - det spelar ingen roll. Alla har vi gemensamma medborgerliga och mänskliga rättigheter.

I början av september deltog Lika Unika i en svensk delegation vid en FN-konferens.

I Lika Unika bevakar vi också och följer upp regeringens strategi för funktionshinderspolitiken.

Höstträffen

FSDB:s höstträff den 18-20 november närmar sig och över 60 medlemmar har redan anmält sig! Temat denna gång är ju kombinerad syn- och hörselnedsättning och dövblindhet, forskning och utveckling. Vi får bland annat besök av professorerna Claes Möller och Sten Andreasson. Claes Möller är professor i audiologi och har forskat mycket om Ushers syndrom. Sten Andreasson är professor inom ögonområdet.

Det är verkligen roligt att så många har anmält sig till höstträffen och det var tur att vi bokade Hotell Winn i Haninge som rymmer fler personer än vad Almåsa kursgård gör.

Många av oss kommer att ses där på höstträffen!

Pontus Degsell
Förbundsordförande

Kontakt med styrelsen

Vill du kontakta styrelsen? Vår e-postadress är styrelsen@fsdb.org

Det går också att skriva brev till Styrelsen, FSDB, 122 88 Enskede

På gång i FSDB

Oktober

21-23 oktober

DBNSK-möte i Bålsta
(För de nordiska dövblindorganisationernas ordföranden och vice ordföranden)

November

1 november

FSDB:s styrelse har möte

3-6 november

DBU:s western helg på Jultorp Ranch (i Larv, ca 10 mil utanför Göteborg)

18-20 november

FSDB:s höstträff i Haninge
Temat är kombinerad syn- och hörselnedsättning

December

7-8 december

FSDB:s styrelse har möte

FSDB och DBU på plats i Almedalen

Kerstin Möller, Klas Nelfelt och Linda Eriksson

Den 3-10 juli medverkade FSDB och DBU tillsammans med övriga hörselorganisationer på årets Almedalsvecka.

Almedalsveckan började med dimma, kyla och till och med regn. Överraskande! Jag har i min enfald trott att solen alltid lyste över våra politiker och alla andra under Almedalsveckan. Hoppas det inte var ett tecken på kommande kyliga och mörka tider i den politiska världen!

Tolka mig rätt

Årets tema var tolkning. "Tolka mig rätt" stod det på våra rosa tröjor. Så hette också vår lilla folder som vi, tillsammans med övriga hörselorganisationer, sammanställt och delade ut som information. I foldern kan man läsa om att tolktjänsten inte bör regleras under

hälso- och sjukvårdslagen rätten. Rätt till tolk är en språkfråga och har inget med hälsa och sjukvård att göra! Lagen som reglerar rätten till tolk ska vara en rättighetslag, inte som idag en skyldighetslag. I foldern finns också beskrivning och förklaring på olika tolknings-sätt. Längst bak i foldern har vi en sammanställning med våra krav på hur tolktjänst och tolkbeställningar ska fungera. Vi hänvisar våra krav till språklagen och till FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Skrivtolkning

Numera är det självklart att de stora talen i Almedalen tecken-

språkstolkas. Men nytt för i år var att de även skrivtolkades. Det skrivna kunde läsas på en skärm som stod till vänster på scenen. Teckenspråkstolkarna brukar stå till höger om talaren. Alla partier var dock inte så pigga på att boka skrivtolkning. De små allianspartierna samt Sverigedemokraterna beställde skrivtolkar så sent som samma dag de skulle hålla talen – och efter det att vi kontaktat Aftonbladet för att få ut ett pressmeddelande om detta.

Reserverade platser

Nytt för i år var också att både de som behövde teckenspråkstolkning och de som behövde skrivtolkning hade reserverade platser längst fram vid scenen. Det knorrades lite över det. I det fallet var det socialdemokraterna minst förstående. De ville nämligen att deras "gamla garde", Ingvar Carlsson, Lisbet Palme, Jan Eliasson m.fl. skulle få sitta där – som de alltid har gjort. I år fick de dock tänka om.

Minikurs i teckenspråk

Varje eftermiddag ett par timmar före talen fick vi disponera en del av grasmattan i Almedalsparken för att ha små minikurser i teckenspråk för intresserade. Vi hade bilder och ord i pärmar som vi lärde

ut. En pärm innehöll politiska ord, partiernas namn m.m. I andra pärmar var innehållet mer anpassat för barn. För att locka folk spändes banderoller upp med texten "Lär dig teckenspråk" och så bredde vi ut filter i samma chockrosa färg som vi hade på tröjorna.

Teckenspråkskursen blev en populär aktivitet. Folk var intresserade och kom ibland tillbaka med egna ord som de vill lära sig.

Reflektioner

Vi är ju en ganska stor grupp när vi är tillsammans all organisationerna. Det är bra för vi syns bra. Folk känner igen oss. En del personer kom t.o.m. ihåg oss från förra året. Men kan det vara en nackdel att vara så många tillsammans? Är det en risk att FSDB "försvinner" i mängden? Blir våra frågor osynliga? Vi har diskuterat detta både inom FSDB på ett AU-möte och i ett utvärderingsmöte med alla organisationerna. Vi är överens om att fördelarna med samarbetet är större än nackdelarna. Vi är en så liten organisation. Det skulle vara svårt att genomföra så många aktiviteter ensamma. DHB och VIS är ju ungefär lika stora som FSDB. De tycker detsamma. Vi kommer alltså att jobba vidare för att kunna åka till Almedalen nästa år också.

Helena Söderlund

Fler intryck från Almedalsveckan

På årets Almedalsvecka upplevde jag att det var mer människor på plats än förra året, men det var inte samma tryck. Anledningen är, tror jag, att det inte var valår i år som det var förra året där toppolitikerna hade mer vilja att synas. Men det var absolut inte sämre. Jag personligen tyckte, att jag kom närmare landstingspolitikerna, som är viktiga för oss.

Vi arbetade nästan på samma sätt som förra året. Vi hade t ex även i år rundtur och delade ut foldern "Tolka mig Rätt!"

Seminarier

Det fanns nästan 1500 seminarier att välja på! Jag bestämde mig för äldre- it- arbets- skol- och hjälpmedelfrågor. Ett axplock av de seminarier som jag var på:

Bara i Örebro - Alla har rätt till en skolgång som ger framtidstro

Arrangör: Riksgymnasierna för döva och Hörselskadade

Hur får äldre bästa vården?

Arrangör: Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) seminarium

Hur får vi ett tryggare digitalt samhälle?

Håkan Juholt får en folder

Arrangör: Hjälpmedelsinstitutet
Det var brett område och bla tog de upp att det analoga systemet ska läggas ner där diskuterades om sos alarm är tillförlitligt i digitala världen. Flesta i panelen sade att det var det.

Fritt val av hjälpmedel i hela landet - vad betyder det för dig?

Detta seminarium var särskilt intressant och i högsta grad i vårt intresse. Detta seminarium arrangerade av hjälpmedelsinstitutet. Det handlade om en testperiod i tre olika Landsting i Sverige där patienten får en "check" med en viss summa som han eller hon själv kan köpa hjälpmedel för och själv bestämma av vilket märke. Det är allt från synhjälpmedel till

rullstol. Enligt föredragarna var det ett lyckat projekt. Men det finns en viktig aspekt till, för att det ska fungera. Det måste finnas kompetent personal inom landstingen som kan ge rekommendationer, råd och följa upp. Fördelarna är att Du själv kan bestämma vilket märke av hjälpmedel du vill ha jämfört med idag får du acceptera det begränsade utbud som landstingen har upphandlat med olika företag.

Idag hör jag inofficiellt från olika håll att många av landstingen funderar på att införa systemet, bl a i Västra Götaland.

Kupp!

Ungdomarna genomförde ett par ”kupper” på olika seminarier. Kupperna var bl a till för att visa behovet av att få seminarierna tolkade. På seminarier där tolk saknades

reste sig någon från SDU, när det var publikens tur att ställa frågor till panelen, och tecknade rakt ut. Moderatoren som skötte debatten blev ställd, men på det seminariet där jag var med fann hon sig snabbt och frågade rakt ut ibland publiken om någon kunde teckenspråk. En reste sig upp och var villig att hjälpa till. Det var ett enkelt och bra sätt att väcka uppmärksamhet.

Resultatet av veckan

Vi var väldigt nöjda och tycker att det är ett bra forum att synas i. Men en annan viktig sak som kom fram under veckan var hur betydelsefullt samarbetet med SDR, SDU, VIS, DHB, UH är. Och FSDB tillsammans med DBU har en viktig roll i gruppen.

Klas Nelfelt

Återbetalning för egna utlägg

Egna utlägg betalas tillbaka enligt följande:

Arbetsgången är att för den som lämnar in underlag för egna utlägg till Cecilia Strandell senast den 15 i en månad sker utbetalningen samma dag som ordinarie löneut-

betalning. D v s den 25 eller om 25 är på en helg fredagen innan. Om underlaget lämnas in efter den 15 får man vänta en extra månad på utbetalning.

Underlag skickas till: Cecilia Strandell, FSDB, 122 88 Enskede

Adressändringar

Har du ny adress? Tänk i så fall också på att meddela ändringarna till FSDB:s kansli. Skicka e-post till register@fsdb.org eller kontakta Emil Bejersten, emil@fsdb.org Tack på förhand!

Stöd Mama Magnus!

Insamlingen Mama Magnus stöttar unga med dövblindhet i Östafrika.

Sätt gärna in en slant på Mama Magnus postgiro 24 94 36-7.

Vill du veta mer om insamlingen är du välkommen att kontakta Lena Johansson, telefon 031-97 01 13, e-post lenastyrso@glocalnet.net

Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar (CRPD)

I januari 2009 trädde Konventionen om Rättigheter för Personer med Funktionsnedsättning I kraft I Sverige.

Konventionen omfattar 50 artiklar som ska tillförsäkra personer med funktionsnedsättningar de Mänskliga rättigheterna och förbjuda all form av diskriminering. Konventionen förbjuder också att personer med funktionsnedsättningar missgynnas i nationell lagstiftning, eller att deras rättigheter kränks eller ifrågasätts.

Under våren 2008 gjordes en genomgång (Ds 2008:23) om hur svenska förhållanden och svensk lagstiftning stämmer överens med konventionen. Promemorian pekar på att Sverige på sikt måste förändra den svenska lagstiftningen på över 170 olika områden för att harmoniera konventionen med den svenska lagstiftningen.

Konventionen stärker både punktskriftens ställning och teckenspråket i världen. Rätten till att få material på punktskrift och att få

använda teckenspråket är tvingande i konventionen och på flera platser finns detta angivet.

I den grundläggande artikeln 2, om definitioner av olika begrepp, finns en förklaring till den grundläggande rätten till kommunikation uttryckt så här då det gäller punktskriften och teckenspråket:

”kommunikation” innefattar bl.a. språk, textning, punktskrift, taktill kommunikation, storstil, tillgängliga multimedier, kompletterande och alternativa former, medel och format för kommunikation baserade på textstöd, uppläst text, lättläst språk och mänskligt tal, samt tillgänglig informations- och kommunikationsteknik (IT)”

”språk” innefattar bl.a. talade och tecknade språk och andra former av icke talade språk.

Vidare i den centrala artikeln 9 om tillgänglighet står:

d) utrusta byggnader och andra anläggningar dit allmänheten äger tillträde med anvisningar i punktskrift och i lättläst och lättbegriplig form.

e) erbjuda former av assistans och annan personlig service, däribland ledsagare, lektörer och yrkesverkssamma teckenspråkstolkare, för att underlätta tillgänglighet till byggnader

der och andra anläggningar som är öppna för allmänheten,

I artikel 21 om Yttrandefrihet och åsiktsfrihet samt tillgång till information, som är en av de grundläggande Mänskliga Rättigheterna står: b) godta och underlätta användning i offentliga sammanhang av teckenspråk, punktskrift, förstorande och alternativ kommunikation och alla andra tillgängliga medel, former och format för kommunikation som personer med funktionsnedsättning själva valt.

I artikel 24 Utbildning, som är en annan artikel som utgör själva grundvalen för alla de mänskliga rättigheterna står:

”a) underlätta inläring av punktskrift, alternativ skrift, förstorande och alternativa former, medel och format för kommunikation samt rörelse- och orienteringsförmågan och underlätta kamratstöd och mentorskap,”

b) underlätta inläring av teckenspråk och främja dövsamhällets språkliga identitet, samt

c) säkerställa att utbildning av personer, särskilt av barn, med synskada eller dövblindhet eller som är döva eller hörselskadade, ges på de mest ändamålsenliga språken, formerna och medlen för kommunikation för den enskilde och i

miljöer som maximerar kunskapsrelaterad och social utveckling.

4. För att säkerställa förverkligandet av denna rättighet ska konventionsstaterna vidta ändamålsenliga åtgärder för att anställa lärare, även lärare med funktionsnedsättning, som är kunniga i teckenspråk och/eller punktskrift, och för att utbilda yrkeskunniga personer och personal som är verksamma på alla utbildningsnivåer. Denna utbildning ska omfatta kunskap om funktionshinder och användning av lämpliga förstorande och alternativa former, medel och format för kommunikation, utbildningstekniker och material för att stödja personer med funktionsnedsättningar.

Det finns ytterligare förklaringar om vikten av punktskrift och teckenspråk i konventionen. Detta är ett uttryck för att Staterna har fäst stor vikt vid teckenspråket och punktskriften som en rättighet och att efterlevnaden av denna rättighet ska vara central i övervakningen av konventionen.

Nu är det upp till oss att se till att Staten efterlever sina åtaganden som de säger att de ställt sig bakom!

Kicki Nordström

Ny europeisk sportfederation för personer med dövblindhet

Under EDBU:s (European Deafblind Union) styrelsemöte i Stockholm bildades ISFDB (The International Sports Federation of the Deafblind).

ISFDB ska främja europeiska idrottsevenemang och är en

idrottsförening som skapats till förmån för personer med dövblindhet.

ISFDB har nära förbindelser med både EDBU och WFDB (World Federation of the Deafblind).

EDBU-möte i Sverige

Sverige och FSDB var värd när styrelsen för EDBU hade möte under tiden 14-18 september på Kom-hotell i centrala Stockholm.

De ledamöter som hade möjlighet att komma var ordförande Sergey Sirotkin (Ryssland), sekreterare Geir Jensen (Norge), Daniel Alvarez (Spanien), Tamz Gangl (Ungern) och undertecknad från Sverige samt revisorerna Ari Surtala (Finland) och Dimitar Parapanov (Bulgarien). Sanya Parzcay (Kroatien) fick förhinder. Dessutom deltog Angela Pimpinella från Italien som ansvarig för kvinnofrågor. Ett antal ledsagare och tolkar var med.

Gästerna trivdes bra både med hotellet och konferenslokalen och de tyckte att bemötandet från personalen var trevligt.

Sydeuropeerna tyckte att vi åt våra svenska luncher tidigt på dagen. Några av vännerna hade ytterkläder på sig inomhus då de kom från länder med ca 35-40 graders värme.

Under fyra dagar blev det intensiva mötesförhandlingar för styrelsen inom EDBU. På agendan, dagordningen, fanns många punkter att behandla men det viktigaste var förberedelserna inför nästa års kongress för EDBU. Den planeras äga rum i Sofia i Bulgarien i oktober. Dimitar Parapanov, ordförande för den bulgariska dövblindorganisationen presenterade sina tankar och idéer samt presenterade en preliminär ansökan om ekonomiska medel.

I samband med kongressen blir

det liksom tidigare en konferens som anordnas av EBU, Europeiska Blindunionen. Från kongressen i Zagreb år 2008 fanns ett beslut om att kvinnor med dövblindhet bör uppmärksammas och detta kommer ske under nästa år. Angela Pimpinella är ansvarig för ett kvinnoforum. Hon delgav oss förslag på upplägget och efterlyste namn på kvinnliga föreläsare.

Undertecknad som kassör i EDBU gav en ekonomisk rapport. Den största utgiften har varit medlemsavgift till EDF (European Disability Forum). Tidigt på söndagsmorgonen gav revisorerna ett klart godkännande av räkenskaperna.

EDBU är alltså sedan ett par år tillbaka medlem i EDF. Det är en paraplyorganisation för handikapporganisationer i Europa. Vi hoppas att frågor om dövblindhet kommer att uppmärksammas bättre framöver.

Ett ärende på agendan som det blev en hel del diskussion för styrelsen var om vi skulle tillsätta en arbetskommitté. Syftet är att bearbeta EU på något sätt om EDBU. Nästa år är det styrelseval i anslutning till kongressen och därför bordlades frågan tills vidare. Några av ledamöterna ansåg att tiden var knapp och det var mera lämpligt för den nya styrelsen ta hand om den frågan.

Innan mötet avslutades beslutade styrelsen att ha ett sista möte till våren 2012 inför kongressen. Under tiden håller vi som vanligt kontakt via e-post.

En ny organisation såg dagens ljus i anslutning till styrelsemötet. Den heter ISFDB (The International Sports Federation of the Deaf-blind). Den förste ordföranden blev Dimitar Parapanov.

Vi hade också ett par avbrott i mötesförhandlingarna då vi gjorde uppskattade besök på DBA, Dövblindas Aktivitetshus och på Vasamuseet. Gästerna var nöjda och de fick träffa FSDB:s förbundsstyrelse och även få en del informationen på DBA. Under middagen fick vännerna smaka på typiska maträtter i Sverige såsom Västerbottenpaj och köttbullar.

Lördagen bjöd på vackert väder och då var målet Vasamuseet. Där blev det lunch och rundvandring med kunnig guide. Våra gäster i EDBU var nöjda med dagarna i Sverige och tackar så mycket för bra service och stöd. De framför en varm hälsning till FSDB:s förbundsstyrelse och till alla medlemmar runt om i landet.

Mona-Britt Broberg

Kassör i EDBU

Tips på aktiviteter:

Intresserad av seniorboendet i Hässelby gård för döva och personer med dövblindhet?

Välkommen till vår "informationsvisningsdag" där vi kommer att visa bilder och ritningar på seniorboendet och ni får tillfälle att anmäla ert intresse och ställa olika frågor. Klarteckens styrelse kommer att finnas på plats.

Datum: 13 november

Tid: 14.00 till 16.00

Plats: Dövas hus verksamhetslokalen, Palmfeldtsvägen 15 i Johanneshov. Det kommer att bjudas på kaffe med dopp.

Frågor: vid frågor om träffen går det bra att ta kontakt med Ann Jansson, e-post ann@stockholmsdf.se

*Alla intresserade är välkomna!
// Klarteckens styrelse*

Aktiveringskurser

Folkhögskolor anordnar i samarbete med FSDB och SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten) Aktiveringskurser för personer med dövblindhet.

21 - 25 november 2011

Kommunikation med huvudinriktning data (på Mullsjö folkhögskola)

30 januari - 3 februari 2012

Kommunikation, huvudinriktning data (på Mullsjö folkhögskola)

13 - 17 februari 2012

Varma veckan

Taktilt teckenspråk, punktskrift och friskvård (på Västanviks folkhögskola)

20 - 24 februari 2012

Datakunskap. Med datorn som hjälpmedel. Dessutom hälsa och friskvård (på Strömbäcks folkhögskola)

Läs mer på www.aktiveringskurser.se

FSDB:s familjevecka 2012

Deltagarna på Familjeveckan 2011

Den 5-10 augusti 2012 kör FSDB:s familjesektion sin populära familjevecka på Västanviks folkhögskola i Leksand. Det blir en härlig vecka med gemenskap, föreläsningar och aktiviteter för hela familjen och med andra familjer.

Program

Om dövblindhet med fingerad optik, livsomställningar, teckenspråk & taktilt teckenspråk, socialhaptisk kommunikation, ledsagningsteknik, samhällets stöd och ansvar, teknik och hjälpmedel och samtalsgrupper.

Aktiviteter

Sommarrodel och/eller bowling i Rättvik*, turridning med islandshäst*, sommarland- och/eller tomteland*. Veckans höjdpunkt går till Falun, Familjesektionens med-

lemsmöte, teater, innebandycup, massage och grillkväll.

För barn och ungdomar har vi dagskollo med ledare. Deltagarna kommer att få göra roliga aktiviteter, till exempel besök på Leksands Sommarland.

Kostnader och anmälan

- 750 kr per förälder
- 500 kr per ungdom eller barn från 4 till 18 år

Det är gratis för barn från 0 till 3 år.

I deltagaravgiften ingår helpension, resa med det billigaste färd sättet, föreläsningar och aktiviteter som INTE är markerat med *.

Obs! Tolkbeställning görs hos ditt landsting eller region, gärna så fort som möjligt!

Frågor och **anmälan senast den 15 maj 2012** görs med e-post till anne-maj@fsdb.org eller med brev till FSDB, 122 88 Enskede.

Hjärtligt välkomna önskar FSDB:s familjesektion!

Om FSDB:s familjesektion

Familjesektionen bildades den 6 juli 2011 och är en sektion inom Förbundet Sveriges Dövblinda.

Ledamöter: Marita Rantanen-Peterson, Karlstad och Roger Såthe, Härnösand

Familjesektionen har till uppgift att arbeta med frågor som rör föräldrar med dövblindhet och deras familjer. Familjesektionen arbetar med verksamhet för sina medlemmar, till exempel familjeveckan.

Familjesektionen arbetar nu med verksamhetsplanering, information och medlemsrekrytering.

Vill du bli medlem eller veta mer? Välkommen att ta kontakt med Anne-Maj Magnström, e-post anne-maj@fsdb.org

Styrelsen

Ordförande: Agneta Hummerhielm, Älvängen

Europeisk rehabiliterings- och kultur-vecka för personer med dövblindhet

Datum: 13-19 augusti 2012

Plats: Castberggård i Urlev i Danmark

Det är den danska dövblindorganisationen FDDB som anordnar veckan. Mer information kommer i nästa nummer av Kontakt med FSDB.

DBU-sidan:

Malin Lindén har ordet

Hej på er, coola DBU:are!

Malin Lindén heter jag och är 18 år. Jag kom med i styrelsen i våras och i styrelsen är jag sekreterare.

Jag går tredje året på samhällsvetenskapliga programmet på Risbergsska skolan i Örebro. Själv har jag synskadan Usher syndrom typ 1 så jag är döv till hundra procent.

I nuläget verkar det som om internationella frågor blir mitt område. Att resa utomlands, möta andra kulturer och träffa nya människor borta är några av mina intressen, så det passar nog bra för mig med internationella frågor!

På senaste styrelsemötet beslutade vi också att köra i gång med ett "projekt" för sommaren 2013 eller 2015. Jag och Helena Christoffersson är huvudansvarig respektive huvudansvarig nr 2 för projektet. Det handlar om att planera en gruppresan till den stora, mäktiga nationen på andra sidan om Atlanten, USA! Åldergränsen har inte bestämts än, men antagligen blir

det från 16 eller 18 års ålder. Vi har diskuterat om att resan ska innehålla minst en utflykt i New York (bl.a. sevärdheter, Helen Keller-Center) och även Washington D.C. (bl.a. dövas universitet Gallaudet University) och om det finns möjlighet kanske även Kalifornien. Vi kommer t ex att få se hur personer med dövblindhet lever där.

Ni får också gärna komma med förslag på vad man kan/vill göra där i USA. Helst i mycket god tid för vi måste också hinna ansöka från fonder, försöka kontakta någon amerikansk dövblindorganisation, o.s.v. Deltagarantalet blir max åtta personer.

Vi finns på Facebook! DBU-gruppen.

Njut av naturen medan värmen finns kvar och innan de kyliga vindarna kommer!

/ Coola hälsningar från Malin

Är du trött på okunskap och dåliga attityder hos myndigheter?

Är du också teckenspråkig och bor i Örebro? Då vill jag gärna intervjua Dig!

Jag heter Sofia Nilsson, går på sista året i Risbergska skolan i Örebro och har börjat på mitt projektarbete (100 p) som ska handla om personer med dövblindhet i Örebro.

Jag själv har Usher typ 1 och är medlem i DBU och vet att det finns bristande kunskap hos olika myndigheter och lokalpolitiker om hur man bemöter personer med olika kombinationer av syn- och hörselnedsättningar. Jag vill få en ändring på det! Målet med mitt projektarbete är att göra en infor-

mationsfilm och/eller broschyr som jag kan dela ut till myndigheter och lokalpolitiker man får möta i sin vardag och sprida mer information och kunskap och göra Örebro stad och kommun mer tillgängligt.

Allt är anonymt, du kan dela av dig med erfarenheter, upplevelser och egna funderingar på vad som kan bli bättre. Kontakta mig, så berättar jag mer.

Du kan vara med och påverka!

Min mail: sof-ni@hotmail.com
Min handledare: Tomas Nygårds
Handlederens mail: tomas.nygards@orebro.se

WFDB 10 år

Den 12 oktober 2012 är det 10 år sedan WFDB bildades i Auckland, Nya Zeeland i samband med den 7:e Helen Keller konferensen. Redan 4 år tidigare i september 1997 togs beslut att man skulle bilda en världsfederation och man bildade då en kommitté som hade till uppgift att förbereda bildandet av WFDB. 2001, valdes sedan den första styrelsen som bestod av Stig Ohlsson som president, Daniel

Alvarez-Reyes som vice President, Lex Grandia som Generalsekretärare och Jeff Bohrman som Kassör. Dessutom valdes sex regionala representanter, en från varje världsdel som representerade sin region i styrelsen.

Under 10 år har nu WFDB varit en röst för alla personer med dövblindhet, och har fått mycket betydelse, bl a vid framtagandet av

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar. WFDB har nu 63 nationella medlemmar varav hälften kommer från utvecklingsländer.

Under åren har WFDB varit drivande för att bilda 3 regionala federationer. EDBU (European Deafblind Union) i Europa. FLASC för den Latinamerikanska delen av världen och AFDB (African Deafblind federation).

Sverige och FSDB har genom åren haft en stor roll i arbetet genom främst Stig Ohlsson. Genom det samarbete som vi under åren haft med hjälp av Shia har vi också haft möjlighet att ekonomiskt stötta organisationens uppbyggnad och därmed varit ett stort stöd för människor med dövblindhet världen över.

Christer Nilsson

Regionala föreningar:

FSDB Jönköping:

25-årsjubileum i FSDB Jönköping

Den 7 september firade FSDB Jönköping sitt jubileum på Mullsjö folkhögskola. Sammanlagt 28 personer deltog i firandet.

Föreningen bildades den 3 september 1986 i Nässjö. Till ordförande valdes då Mai-Britt Ohlsson, som höll i ordförandeklubban ända fram till årsmötet 2011.

Tre av medlemmarna som deltog i jubileumsfestligheterna, har varit med sedan föreningen startade, nämligen Arne Kron, Mai-Britt Ohlsson samt Ingrid Losenborg, som också var Sveriges första dövblindkonsulent. Alla hälsades välkomna till jubileet av ordförande

Ingemar Johansson som önskade jubilaren fortsatt framgång i arbetet och vi deltog alla i lyckönskningen med att skåla i flädercider. Kocken Johan Hultin berättade om middagens meny och välkomnade oss till de festligt dukade borden.

Firandet fortsatte därefter med uppvaktningar i konferenssalen. Föreningens styrelse hade önskat att eventuella gåvor skulle tillfalla insamlingen Mama Magnus som stöttar barn och ungdomar med dövblindhet i Östafrika.

FSDB-riks representerades av ordförande Pontus Degsell. Han önskade jubilaren lycka till i fort-

sättningen och överlämnade en penninggåva till Mama Magnus. Tolkverksamheten och Hörselrehabiliteringen i Jönköpings län uppvaktade genom Bengt Ohlsson och Anna Fabisch.

Klas Nelfelt, överlämnade en gåva till Mama Magnus från FSDB Väst. Mullsjö Folkhögskola och Ingrid Losenborg deltog också i uppvaktningen med en gåva till Mama Magnus. Även Örebro-Värmland deltog i jubileumsuppvaktningen. För sina insatser i föreningens

verksamhet uppvaktades Mai-Britt Ohlsson, Arne Kron Ingrid Losenborg samt tolkchef Bengt Olsson.

Festligheterna avslutades med musikunderhållning samt kaffe och tårter.

Ingemar Johansson tackade alla som deltagit och överlämnade reflexvästar från Riksförbundet till alla deltagarna.

Margareta Lindblom

FSDB Väst:

FSDB Västs utflykt till Östergötland

Måndag den 15 augusti

Resan startade med buss från Göteborg. Översvämningen efter allt regnande kring staden gjorde att vi blev en timme försenade. Först åkte vi till Jönköping för att äta lunch och sedan åkte vi vidare till Marieborgs folkhögskola, som ligger fem km från centrala Norrköping. Vi var ca 40 resenärer med tolkar, ledsagare och hundar. Vi var något hungriga och efter midagen fick vi information från en av skolans lärare om både skolan och om Norrköpings historia. Läraren tog hand om oss under alla dagarna.

Tisdag den 16 augusti

Nästa dag for vi med samma buss till Norrköping och vi tittade lite på en del av staden. Vi hann få se en glimt av en gul spårvagn som körde förbi. Vi gjorde uppehåll vid utsiktsplatsen över vattnet, nedlagda textilfabriker och andra gamla byggnader runt om och sen kom vi till en vacker park där en berömd kaktusodling visades i all sin prakt. (Jag tror att det var 30 000 kaktusar. Kanske ännu fler?) Vi besökte Arbetarnas museum. Först var det fika och sen upp en stund till sjätte våningen för att se på ett "löpband" med gamla nos-

talgiska saker från 1900 fram till 1990. Det blev förtjusta utrop när de flest av sakerna kändes igen. Synd bara att det blev ett kort besök där, många hade velat stanna längre och se mer.

Tillbaka till skolan för lunch och sen for vi till den lilla söta staden Söderköping. Vi tittade lite på kanalen och båtlivet, Göta kanal, och kanske Sveriges bästa och berömda glasställe. Där kunde vi njuta av stora glas med smaskig glass och kaffe/te.

På kvällen var vi tillbaka i skolan. När vi hade promenad med frågesport blev vi plötsligt överraskade av ösregnet som störtade ner över oss. Men det var kul ändå!

Onsdag den 17 augusti

På onsdagen for vi till Mogård (någon valde att istället åka till Kolmården). Mogård är en plats för personer med dövblindhet med tilläggshandikapp. De får t ex hjälp att utveckla sig och prova arbets träning. Det viktigaste för att komma dit är först och främst att kolla hur kommunikationen fungerar.

Det är A och O att förstå varandra på teckenspråket och få möjligheter att välja ett självständigt liv och träna med olika arbetsprövningar. Upptagningsområdet är från hela landet.

Vi besökte också flera växthus, olika salar/verkstäder med praktiska övningar. Skolans föreståndare och en lärare gav oss mycket information. Där finns också folkhögskola, grundsärskola och gymnasium samt boende i närheten.

Efter lunch och kaffe i den fina matsalen på Mogårds herrgård for vi till Finspång och besökte slottet som ägs av "Siemens"-företag. På grund av reparationer fick vi inte gå in i slottet, men vi promenerade runt i slottsträdgården som anlades under 1700-talet. På orangeriets ytterväggar fanns det konst, det var träbroar över den lilla ån och en välbevarad mur kring området.

Sen åkte vi vidare till Reymyre glasbruk (från 1810) och tittade på glasblåsning, besökte utställningen och affären där man kan köpa glas. Vi gick också omkring och tittade i olika affärer som hade hantverk och fikade med hembakat gott till kaffet.

Vi åkte tillbaka till Marieborg och åt avslutningsmiddag där på kvällen.

Torsdag den 18 augusti

Nästa dag på torsdagen, sa vi adjö till skolan och åkte till Linköping. Vi besökte först Linköpings domkyrka och sen gamla Linköping där det finns bevarade gamla affärer, bank, konditori, stenlagda torg och

gator och den charmiga "oasen" strax utanför Linköping. Innan vi skulle hemåt åt vi lunch inom Linköpings universitetsområde. Lunchen var dålig och några trodde att det var dillkött, men istället var det kalops.

Vi for vidare till Falköping och hade kaffepaus där. De flesta smet iväg

till det berömda ostköpet (Falbygdens ost). Sen kom vi punktligt fram till Göteborg, mycket nöjda med utflykten.

Ett varmt tack till FSDB Väst för en mycket väl planerad utflykt!

Ulla-Bell Thorin

FSDB Västs höstmöte på Vara folkhögskola den 8-9 oktober

Ett femtontal medlemmar med tolkar/ledsagare infann sig på Vara folkhögskola inför FSDB Västs höstmöte som började efter lunch (som bestod av köttpudding med potatis och kaffe).

Det gick fint och fort med mötesförhandlingarna som leddes av ordförande Klas Nelfelt tillsammans med Lena "Mama Magnus" Johansson som protokollsekreterare. På dagordningen var styrelsens rapporter viktigast.

Detta har hänt tidigare:

- Friskvårdsdag och familjedag
- Kulturreisa till Norrköping
- Äldreträff och ungdomsträffar (Liseberg)
- FSDB-riks kongress i Göteborg
- Nya IT- och stadgrupper bildas inom FSDB-riks
- T9k-webb om tolkbeställning (ett system för hantering av tolkbeställningar).

Vad händer framöver:

- Den 7 november Informationsträff om frågor som rör Försäkringskassan
- Den 3 december Julbord i Uddevalla
- Den 17 - 18 mars 2012 FSDB Västs årsmöte och efteråt dövblindteamets information i Herrljunga.

Efter middagen (som bestod av ris och kyckling) var det en trevlig ostfest på kvällen med Sivans ost (www.sivansost.se)

Sivan höll först ett föredrag då hon berättade om ostprovning, sig själv och om hennes fem generationer tillbaka i tiden. Sivan berättade också om framtidens nya generationer. Det var en mycket intressant livshistoria.

Sen var det spännande att smaka hembakta bröd med olika sorters

Posttidning B

ost. Det var både starka och svaga smaker. Efteråt serverade Sivans unga barnbarn Tuva kaffe och ljuvliga chockladpraliner att smälta efter alla olika ostsmaker.

Nästa dag under hela förmiddagen med kaffepaus var det hjärt- och lungräddning (HLR) samt hjärtstart. Två av skolans lärare, Malin Rydberg och Stefan Eriksson, informerade och instruerade oss. Det var många som inte har provat på livräddning på flera år. Man minns dockan "underbara Barbara"

som man fick träna på. Nu var det en enkel grej "Anne" med bara ansiktet och bröstet som vi kunde öva på. Vi fick mycket ny information och regler om hur HLR ska följas... Det var en jättenyttig och rolig övning. Bakom det hela finns ju också allvaret om vad som faktiskt kan hända i verkligheten.

Efter lunchen (med potatis och fläskkarré/kaffe) åkte vi hemåt med "hejdå och ses igen och tusen tack för de två dagarna".

Ulla-Bell Thorin

Kontakt med FSDB

Tidning för Förbundet Sveriges
Dövblinda
ISSN 0349-571 X

Nr 5 oktober 2011, årgång 34

Redaktör: Annelie Björling
Förbundet Sveriges Dövblinda
122 88 Enskede
Tel: 08-39 90 00 (växel)
Texttel: 08-39 92 94
Fax: 08-659 50 42

E-post: redaktion@fsdb.org
Plusgiro: 44 77 73-3

Kontakt med FSDB utkommer med 6 nummer per år i svartskrift med stor stil, i punktskrift och på DAISY-skiva med tydlig inläsning. Det går också utmärkt att få tidningen i elektronisk form. Svartskriftsupplagan är 850 ex.

Sista dagen för artiklar till nästa nummer är den 30 november 2011.